

Prevence a opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

I. CÍLE DOKUMENTU

Tento dokument je věnován základnímu výkladu povinností banky a opatření v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. V návaznosti na mezinárodní závazky vycházející především z mezinárodních úmluv a členství v Evropské unii je problematika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu upravena i v České republice. Banka se v tomto směru řídí následujícími právními úpravami a současně plně respektuje pravidla vydávaná BNP PARIBAS Personal Finance:

- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- Vyhláška ČNB č. 281/2008 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- Zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí.
- Nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu.
- Úřední sdělení ČNB ze dne 26. 5. 2009 k některým požadavkům na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách.

II. POŽADAVKY PŘI VÝKONU OPATŘENÍ PROTI LEGALIZACI VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI

Právní úprava vymezuje povinnosti banky při realizaci opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Mezi tyto patří:

- Identifikace klienta;
- Kontrola klienta;
- Politika přijatelnosti klienta (KYC);
- Neuskutečnění obchodu;
- Uchování informací a identifikačních údajů;
- Oznamování podezřelých obchodů;
- Provedení odkladu splnění příkazu klienta;
- Školení zaměstnanců;
- Stanovení systému vnitřních zásad;

III. INTERNÍ PŘEDPISY A ORGANIZACE BANKY

Vnitřní předpis banky „Systém vnitřních zásad“ slouží ke konkretizaci postoje banky ve vztahu k boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Definuje nastavení preventivních opatření, systém postupů a činností, kontrolních opatření a naplňování zákonných povinností nejen z titulu povinné osoby. Díky rozsahu působnosti a závaznosti dokumentu jsou v něm obsažena vysvětlení důležitých pojmů a popis procesů při legalizaci výnosů z trestné činnosti. Systém vnitřních zásad odpovídá zákonným požadavkům a je závazný pro všechny zaměstnance i pro osoby vykonávající pro banku činnost na základě jiného než pracovního vztahu a zprostředkovatele obchodu.

IV. STRUKTURA INTERNÍHO SYSTÉMU OPATŘENÍ

Zahrnuje funkční proces uskutečňovaný příslušnými řídicími orgány, pracovníky a dalšími osobami, které mají poskytnout přiměřenou jistotu naplňování cílů eliminace rizik spojených s legalizací výnosů z trestné činnosti. Zejména při evidenci a klasifikaci rizik poskytovaných produktů, efektivitě, účinnosti a dodržování interních postupů v rámci jednotlivých úkonů (operací) a respektování právních předpisů.

Funkční celek systému opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v bance se skládá z:

- Mapování procesů
- Mapování rizik a klasifikace rizik
- Správy vnitřních předpisů a dohled nad jejich dodržováním
 - Předpisy určují zásady a pracovní postupy v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu;
 - Vymezení přístupu Poznej svého klienta (KYC) v průběhu trvání obchodního vztahu a identifikace obchodních partnerů, zprostředkovatelů (KYI);
 - Předpisy stanovují pravidla pro identifikaci nových klientů;
 - Jsou dány postupy pro ověřování údajů klientů s ohledem na rizikovitost klienta;
 - Předpisy určují pravidla pro klienty, kteří jsou politicky exponovanými osobami;
 - Jsou popsány kontrolní mechanismy;
- Provádění periodických nebo ad hoc kontrol

Systém kontrol nastavený dle standardů skupiny BNP PARIBAS je zaměřený na kontrolu rizik při snaze o dosažení strategických cílů společnosti. Systém má především zajistit dodržování požadavků a pravidel stanovených právními a vnitřními předpisy, a zejména bezpečnost transakcí. Cílem kontrol je eliminovat riziko nebo snížit jeho dopad včasným odhalením.
- Vzdělávání zaměstnanců

Školení zaměstnanců, kteří se mohou při výkonu své práce setkat s podezřelými obchody je prováděno v souladu se zákonem, tj. nejméně každých 365 dní od posledního školení.

- Monitorování transakcí
- Aktivního přístupu zaměstnanců

V souladu s požadavky stanovenými zákonem nebo vnitřními pravidly a postupy Banky v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, se při navázání nebo v průběhu obchodního vztahu s Bankou setkáte s některými povinnými úkony, o kterých bychom Vás touto cestou rádi informovali.

V. IDENTIFIKACE KLIENTA

Jedná se o prvotní úkon, který předchází navázání obchodního vztahu (poskytnutí produktu nebo služby Banky). Dále se povinnost identifikace vztahuje na všechny klienty, kteří jsou účastníkem transakce (např. podání příkazu k bezhotovostnímu převodu) převyšující částku 1000 EUR nebo ekvivalentu v CZK či jiné měně. Identifikace klienta je vyžadována také v případě dalších situací stanovených Zákonem č. 253/2008 Sb.

Identifikace je prováděna pověřeným pracovníkem, přičemž první identifikace je prováděna za přítomnosti identifikovaného, tedy fyzické osoby osobně nebo fyzické osoby jednající jménem klienta, který je právnickou osobou. Při identifikaci **jsou zaznamenávány a ověřovány identifikační údaje z průkazu totožnosti klienta** (průkazem totožnosti není např. řidičský průkaz, cestovní pas nebo náhradní doklad v případě ztráty či odcizení občanského průkazu, tj. potvrzení o občanském průkazu), **a to zejména:**

- všechna jména a příjmení,
- rodné číslo klienta a nebylo-li přiděleno, tak datum narození,
- místo narození,
- pohlaví,
- trvalý nebo jiný pobyt,
- státní občanství,
- druh a číslo průkazu totožnosti,
- stát případně orgán, který průkaz totožnosti vydal,
- dobu platnosti průkazu totožnosti,
- současně je provedena shoda podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti,
- dále je klient dotazován, zda je či není politicky exponovanou osobou.

V případě **podnikající fyzické osoby** navíc:

- obchodní firmu podnikající fyzické osoby,
- odlišující dodatek nebo další označení,
- místo podnikání,
- identifikační číslo.

V případě **právníké osoby**:

- identifikace osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo členem je prováděna stejná identifikace jako u fyzických osob,
- obchodní firmu nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení,
- sídlo,
- identifikační číslo nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí,
- identifikační údaje skutečných majitelů právnické osoby.

Klient může být, vedle výše uvedeného, dotazován také na doplňující informace majetkového, finančního, pracovního, obchodního nebo jiného charakteru. Tyto informace jsou pro Banku nutné k získání základního profilu klienta.

VI. POLITICKY EXPONOVANÁ OSOBA

Politicky exponovanými osobami jsou fyzické osoby, kterým jsou nebo byly svěřeny významné veřejné funkce nebo tuto funkci vykonávají v zahraničí. Za politicky exponované osoby jsou přitom považovány i fyzické osoby, které jsou nejbližšími rodinnými příslušníky takových osob.

a) **fyzická osoba**, která je:

- hlava státu nebo předseda vlády,
- ministr, náměstek nebo asistent ministra,
- člen parlamentu,
- člen nejvyššího soudu, ústavního soudu nebo jiného vyššího soudního orgánu, proti jehož rozhodnutí obecně až na výjimky nelze použít opravné prostředky,
- člen účetního dvora,
- člen vrcholného orgánu centrální banky,
- vysoký důstojník v ozbrojených silách nebo sborech,
- člen správního, řídicího nebo kontrolního orgánu podniku ve vlastnictví státu,
- velvyslanec nebo chargé d'affaires, nebo fyzická osoba, která obdobné funkce vykonává v orgánech Evropské unie nebo jiných mezinárodních organizací, a to po dobu výkonu této funkce a dále po dobu jednoho roku po ukončení výkonu této funkce, a která má bydliště mimo Českou republiku, nebo takovou významnou veřejnou funkci vykonává mimo Českou republiku.

b) **fyzická osoba**, která je:

- rodinným příslušníkem (matka, partner, dcera, syn, zeť, snacha) či společníkem politicky exponované osoby,
- je společníkem nebo skutečným majitelem stejné právnické osoby, popřípadě svěřenectví, nebo jiného obdobného právního uspořádání podle cizího právního řádu, jako osoba uvedená v písmenu a), nebo je o ní povinně osobě známo, že je v jakémkoli jiném blízkém podnikatelském vztahu s osobou uvedenou v písmenu a),
- skutečným majitelem právnické osoby, popřípadě svěřenectví nebo jiného obdobného právního uspořádání podle cizího právního řádu, o kterém je známo, že bylo vytvořeno ve prospěch osoby uvedené v písmenu a).

Skutečným majitelem rozumíme:

a) **u podnikatele:**

- fyzická osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku tohoto podnikatele; nepřímým vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby nebo jiných osob,
- fyzická osoba, která sama nebo na základě dohody s jiným společníkem nebo společníky disponuje více než 25 % hlasovacích práv tohoto podnikatele; disponováním s hlasovacími právy se rozumí možnost vykonávat hlasovací práva na základě vlastního uvážení bez ohledu na to, zda a na základě jakého právního důvodu jsou vykonávána, popřípadě možnost ovlivňovat výkon hlasovacích práv jinou osobou,

- fyzické osoby jednající ve shodě, které disponují více než 25 % hlasovacích práv tohoto podnikatele, nebo
- fyzická osoba, která je na základě jiné skutečnosti příjemcem výnosů z činnosti tohoto podnikatele.

b) u **nadace** nebo nadačního fondu:

- fyzická osoba, která má být příjemcem alespoň 25 % z rozdělovaných prostředků, nebo
- nebylo-li rozhodnuto, kdo bude příjemcem výnosů nadace nebo nadačního fondu, fyzická osoba nebo okruh osob, v jejichž zájmu byly založeny, nebo v jejichž zájmu působí,

c) u **sdrůžení podle jiného právního předpisu** (§ 20f a násl. občanského zákoníku a Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů), obecně prospěšné společnosti anebo jiné obdobné osoby a v případě svěřeneckého vztahu nebo jiného obdobného vztahu podle cizího právního řádu fyzická osoba,

- která disponuje více než 25 % jejich hlasovacích práv nebo majetku,
- která má být příjemcem alespoň 25 % z rozdělovaných prostředků, nebo
- v jejímž zájmu byly založeny nebo v jejímž zájmu působí, nebylo-li rozhodnuto, kdo bude příjemcem jejich výnosů.

VII. KONTROLA KLIENTA

V taxativně vymezených případech je vyžadováno provedení kontroly klienta, která slouží k hlubšímu poznání klienta v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v závislosti na typu klienta, produktu a na typu obchodního vztahu.

Kontrola klienta je prováděna podle Zákona č. 253/2008 Sb. a Banka je pro tyto účely oprávněna požít kopie nebo výpisy z předložených dokladů, které klient Bance poskytne, a zpracovávat takto získané informace k naplnění účelu uvedeného zákona.

Kontrola klienta zahrnuje:

- získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu,
- zjišťování skutečného majitele, pokud klientem je právnická osoba,
- získání informací potřebných pro provádění průběžného sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu,
- přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků.

Banka s klientem neuzavře obchodní vztah, nebude poskytnut produkt nebo služba Banky, pokud se klient odmítne podrobit identifikaci nebo neposkytne potřebnou součinnost při provádění kontroly klienta.

